

קול קורא

להצטרפות לפורום:

אתיקה ומשמעת במוסדות להשכלה גבוהה ולהכשרת מורים

מרכזת הפורום: ד"ר ניבי אריאלי, עו"ד, המכללה האקדמית לחינוך, אורנים

מה בין תקנון משמעת לסטודנטים לתקנון משמעת למרצים? האם נציג הנהלה צריך להשתתף בוועדת האתיקה של מרצים? איך צריך לטפל בסכסוך בין ראש חוג לדיקאן? מי ידון בפעולה לא קולגיאלית של מרצה? שאלות אלה ודומות להן מעסיקות בעלי תפקידים באקדמיה דרך שגרה. הפורום המוצע ישמש זירה לליבון ולבירור עקרוני שלהן, במטרה לפזר את הערפל הקיים סביב המושגים הרלוונטיים ולעשותם לכלי עבודה מעשיים בניהול חיי היום-יום באקדמיה. המחשבה המודרנית מבחינה בין העיסוק הפילוסופי באתיקה כתחום דעת פילוסופי לבין האתיקה של תחומי העשייה האנושית, הקרויה בספרות "אתיקה מעשית" או "אתיקה מקצועית". מקורה של זו - בהסכמות קולגיאליות של שותפים לתחום עיסוק מסוים. העוסקים באתיקה במובנה זה מפתחים קודקס, ספר חוקים ייחודי, הכולל שורה של כללים ופעולות שהם "העשייה הטובה" בתחום. ככל קודקס, גם לזה של האתיקה בתחומי העיסוק מתלוות סנקציות, מה שמביא לא אחת לטשטוש גבולות בין תקנון אתיקה לתקנון משמעת.

טשטוש גבולות זה מקבל משמעות מיוחדת באקדמיה, אשר התפתחה תוך הישענות על הקולגיאליות כערך: בחירת בעלי תפקידים, הענקת קביעות בחלק מהמוסדות ותהליכי שיפוט בכתבי עת הם רק חלק מהמופעים של ערך הקולגיאליות באקדמיה. ערך זה עומד במבחן עם החלפתם ההדרגתית של מנגנונים קולגיאליים במנגנונים הירארכיים. החילופין בין כללי אתיקה לרין משמעת באקדמיה הם חלק מהמבחן והאתגר.

מטרות הפורום

- ליבון ובירור של מושג האתיקה במוסד האקדמי; בירור האבחנות וההפרדות בין האתיקה לבין המשמעת, על יסוד ידע קיים בתחום ובסיוע מושגי המפתח המשמשים בכתיבה ובדיון על אודותיו.
- סיוע לבעלי תפקידי ניהול בדרגי הביניים במוסדות האקדמיים בהתנהלות בסוגיות משמעת ואתיקה, מול כפיפים ומול סטודנטים, באמצעות בחינה של מקרים שיביאו המשתתפים להתלבטות משותפת עם עמיתים ממוסדות שונים.
- גיבוש נייר עמדה שעשוי לשמש גופים אקדמיים בקבעם תקנונים בנושאי אתיקה ובנושאי משמעת.

קהל היעד

חברי ועדות משמעת במוסדות אקדמיים, בעלי תפקידים בכירים - רקטורים, דיקאנים, ראשי חוגים ותוכניות, חברי ועד הסגל האקדמי.

הפורום לאתיקה ומשמעת במוסדות להשכלה גבוהה ולהכשרת מורים ייפתח בשנת הלימודים תשפ"א.

המעוניינים לקחת חלק בפורום מוזמנים לפנות לד"ר ניבי אריאלי בדוא"ל: nivarieli@gmail.com